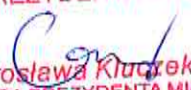

MOPS.0711.A ..../2014

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Zgodnie z planem pracy Rady Miejskiej Łomży na 2014 rok przedkładam „Informację za 2013 r., z realizacji Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2008-2013”.

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Mirosław Kluczek
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łomży

mgr inż. Wiesław Jagielak

Informacja z realizacji za 2013 rok Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2008 – 2013

*W celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym Rada Miasta Łomża **uchwałą Nr 161/XXVII/08** z dnia 26 marca 2008 r. przyjęła do realizacji „**Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2008 - 2013**”*

***Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych** skierowany jest do osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie miasta Łomża, czyli do osób które charakteryzują się trwałą lub okresową niezdolnością do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.*

Celem Programu jest wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym poprzez stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do udziału w różnych formach życia społecznego, wyrównywanie szans w pełnym korzystaniu z dóbr publicznych, tworzenie równych szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, tworzenie systemu zapewniającego możliwość zatrudnienia osób z problemem niepełnosprawności, zapewnienie właściwej pomocy medycznej osobom niepełnosprawnym, likwidowaniu barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Prowadzenie działań skierowanych do osób niepełnosprawnych i ich rodzin jest niezbędnym warunkiem wspomagającym zwiększenie aktywności tej części społeczności. Wszelkie przedsięwzięcia służące rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych jest nieodzownym czynnikiem w poprawie warunków życia osób niepełnosprawnych.

W 2013 roku liczba mieszkańców Łomży wynosiła 62 201, w tym 7 464 osób niepełnosprawnych, co stanowi 12% do ogólnej liczby mieszkańców. W rozbiciu na płeć

- 3 441 mężczyzn i 4 023 kobiet.

*Na podstawie informacji pozyskanej z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Łomży na koniec 2013 roku wydano **1123** orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia, w tym dla **598** kobiet i **525** mężczyzn. O znacznym stopniu niepełnosprawności wydano **230** orzeczeń, o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydano **341** orzeczeń oraz **552** orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności.*

Cele operacyjne:

Kształtowanie i zwiększanie świadomości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych

- stała współpraca z instytucjami : Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Miejski, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, zakładami pracy chronionej, placówkami edukacyjnymi oraz organizacjami pozarządowymi w celu diagnozowania potrzeb osób niepełnosprawnych,
- umieszczanie na stronie internetowej MOPS wszelkich działań mających na celu poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych.
- uczestnictwo w spotkaniach okolicznościowych:
DZIEŃ GŁUCHYCH, Wigilia , Turniej Sportowy, Przegląd Piosenek Religijnych,
- przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych przez samorząd programach PFRON z zakresu pomocy osobom niepełnosprawnym typu: *Aktywny Samorząd*,

Wyrównywanie różnic między regionami II, itp.

- pomoc w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie
- umieszczanie na tablicy ogłoszeń informacji o ulgach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych oraz o aktualnie realizowanych programach.

Przewidywane efekty:

- uaktualnianie bazy danych z zakresu sytuacji osób niepełnosprawnych w mieście,
- zmiana postaw zarówno społecznych jak i osób odpowiedzialnych za tworzenie infrastruktury społeczno – gospodarczej,
- pełniejsza akceptacja społeczna i zrozumienie potrzeb osób niepełnosprawnych,
- częstsze uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym miasta, imprezach masowych.

Między innymi odbyły się:

INTEGRACYJNY TURNIEJ SPORTOWY - ZDROWO I WESOŁO, PRZEGLĄD PIOSENKI RELIGIJNEJ DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ 2013 , wyjazd edukacyjny na spektakl teatralny do Warszawy (uczestnicy wtz), spotkanie integracyjne z okazji Międzynarodowego Dnia Głuchych oraz spotkania wigilijne. Ogółem udział wzięło 358 osób niepełnosprawnych.

Działania zwiększające aktywność zawodową i potencjał zawodowy osób niepełnosprawnych

Na koniec 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży było zarejestrowanych 6821 osób bezrobotnych. Wśród bezrobotnych stopień niepełnosprawności posiadało 491 osób, co stanowi 7,2% ogółu zarejestrowanych. Ponadto 62 osoby posiadające orzeczenia o niepełnosprawności były zarejestrowane jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu.

Rehabilitacja zawodowa jest istotnym elementem rehabilitacji kompleksowej i polega na ułatwieniu osobie niepełnosprawnej udziału w życiu zawodowym poprzez uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia, a w konsekwencji prowadzi do integracji społecznej. Pomimo ciągle rosnącej świadomości społecznej dotyczącej rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych nadal obserwuje się niejednokrotnie utrudnione wejście na rynek pracy, szczególnie osób z upośledzeniem umysłowym czy zaburzeniami psychicznymi. Rynek pracy dla osób niepełnosprawnych nadal kojarzony jest z zakładami pracy chronionej. Podejmujemy działania na rzecz wzrostu świadomości pracodawców z otwartego rynku pracy.

- w wyniku promowania możliwości tworzenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych oraz aktywizacji tej grupy 7 zakładów pracy zgłosiło gotowość zatrudnienia 17 osób niepełnosprawnych. Podpisano 6 umów na utworzenie 6 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, są to stanowiska:
administrator nieruchomości, obsługa etykietarki, pomoc kuchenna, cukiernik -2 stanowiska, stolarz – pomocnik.
- 4 osoby niepełnosprawne podjęły działalność gospodarczą:
konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, gabinet rehabilitacji leczniczej, centrum edukacji szkoleniowej, terapia logopedyczna – pedagogiczna.

- wsparcie oraz udzielanie informacji związanych z poszukiwaniem zatrudnienia – 175 osób niepełnosprawnych zostało poinformowanych o możliwościach podjęcia pracy na lokalnym rynku pracy
- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy – zawarto Porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy na realizację i finansowanie stażu dla 1 osoby bezrobotnej niepełnosprawnej.

Przewidywane efekt

- Pozyskiwanie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
- Wzrost szans na zatrudnienie i ekonomiczne usamodzielnienie się osób niepełnosprawnych.
- Stworzenie możliwości rozwoju zakładów pracy na lokalnym rynku.
- Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.
- Podnoszenie kwalifikacji osób niepełnosprawnych.
- Zwiększenie świadomości i wrażliwości pracodawców z otwartego rynku pracy na potrzeby osób niepełnosprawnych
- Udzielanie informacji i pomoc w wypełnianiu wniosków osobom zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą.

Zwiększenie dostępu do usług medycznych , rehabilitacyjnych i pomocowych.

Jednym z elementów wsparcia wczesnego procesu leczenia i rehabilitacji jest między innymi szybkie i adekwatne zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny. Wszystkie osoby niepełnosprawne, które potrzebują dotyczyły tych urządzeń powinny mieć do nich swobodny dostęp, szczególnie te, których sytuacja finansowa jest bardzo trudna.

Staramy się zaspakajać w tym zakresie prawie wszystkie osoby potrzebujące tego rodzaju pomocy i kwalifikujące się do dofinansowania.

- **250 osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, w tym 27 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,**
- **dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych 108 osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom , w tym 40 dzieciom i ich 30 opiekunom,**
- **dofinansowano sprzęt rehabilitacyjny dla 10 osób , były to łóżka i rowery rehabilitacyjne, stymulator mięśni, mata do hydromasażu, materac leczniczo – rehabilitacyjny,**
- **zmniejszenie skutków niepełnosprawności poprzez likwidowanie barier architektonicznych w mieszkaniach osób niepełnosprawnych:**
zrealizowano 15 wniosków osób dorosłych niepełnosprawnych – bariery dotyczyły adaptacji mieszkań, w szczególności łazienek pod kątem niepełnosprawności oraz zakupu podnośnika,
zrealizowano 13 wniosków dotyczących barier w komunikowaniu się, w tym 5 wniosków dotyczących dzieci – dotyczyły zakupu sprzętu komputerowego,
- **zrealizowano 1 wniosek dotyczący likwidacji barier technicznych dla osoby dorosłej niepełnosprawnej - dofinansowano do zakupu kuchenki z zabezpieczeniem przeciwpyłowym.**

- współfinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej,
W Łomży działa jeden warsztat terapii zajęciowej przy Zakładach Spożywczych „BONA” Sp. z o. o - zakład pracy chronionej. Warsztat terapii zajęciowej realizuje zadania zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę ich indywidualnych możliwości. Zajęcia prowadzone są w pracowniach:

plastyczno – ceramicznej

rękodzieła artystycznego

politechnicznej

komputerowej

biologicznej

edukacji i umiejętności społecznych

przystosowania do życia codziennego oraz na zajęciach dodatkowych w pracowni muzykoterapii i rehabilitacji ruchowej – w każdej pracowni udział w zajęciach bierze 5 uczestników. Ogółem do WTZ uczęszcza 40 osób niepełnosprawnych,

- pozyskiwanie przez samorząd środków finansowych na realizację zadań służących wspieraniu osób niepełnosprawnych
- przystąpienie do programu pn.

Pilotażowy program „AKTYWNY SAMORZĄD” - skierowany jest do osób niepełnosprawnych i realizowany był w 2 modułach:

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B otrzymały 2 osoby niepełnosprawne

obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym otrzymały 2 osoby niepełnosprawne

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny , w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości otrzymało 5 osób niepełnosprawnych

obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej /dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/ otrzymały 2 osoby niepełnosprawne

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym otrzymało 26 osób niepełnosprawnych

Przewidywane efekty

- szerszy dostęp do usług medycznych , rehabilitacyjnych i pomocowych osób niepełnosprawnych,

- zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych,
- kształtowanie pozytywnych postaw społecznych, poprawa sprawności, wyrabianie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz zapobieganie izolacji społecznej poprzez likwidację barier architektonicznych i uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych,
- pełne i adekwatne do rodzaju i stopnia niepełnosprawności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny,
- uzyskanie prawa jazdy otrzymały 2 osoby niepełnosprawne,
- utrzymanie sprawności technicznej wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym otrzymały 2 osoby niepełnosprawne,
- zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne otrzymało 5 osób niepełnosprawnych,
- utrzymanie aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (tj. dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu) otrzymały 2 osoby,
- dofinansowanie do uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym otrzymało 26 osób niepełnosprawnych

Wyrównywanie szans dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Na podstawie informacji pozyskanej z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Łomży na koniec 2013 roku wydano 88 orzeczeń o niepełnosprawności dla dzieci i młodzieży do 16 roku życia.

Na terenie miasta Łomży w 2013 roku do placówek oświatowych uczęszczało 260 dzieci niepełnosprawnych, w tym:

- przedszkola publiczne	- 24 dzieci niepełnosprawnych
- szkoły podstawowe	- 48 dzieci niepełnosprawnych
- publiczne gimnazja	- 27 dzieci niepełnosprawnych
- szkoły ponadgimnazjalne	- 161 dzieci niepełnosprawnych

Ponadto do pozostałych jednostek oświatowych działających na terenie miasta Łomży uczęszczało 73 osoby niepełnosprawne – dzieci i młodzież:

- Ordynariusz Diecezji Łomżyńskiej	- 11
- Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego	- 3
- Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości	- 2
- Wyższa Szkoła Agrobiznesu	- 12
- Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „EDUKATOR”	- 45

Wyrównywanie szans to proces, dzięki któremu różne instytucje istniejące w środowisku staną się dostępne dla wszystkich, w tym również dla osób niepełnosprawnych. Zdobywanie wiedzy to podstawa aktywności społecznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Stworzenie dziecku niepełnosprawnemu warunków nauki wspólnie z pełnosprawnymi rówieśnikami zwiększa jego szansę na pełne uczestnictwo w codziennym życiu.

- zdiagnozowanie ilości placówek oświatowych pozbawionych barier architektonicznych, ilości dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczających do placówek edukacyjnych, objętych indywidualnym programem nauczania,

- *systematyczne likwidowanie barier architektonicznych w placówkach oświaty,*
- *inicjowanie działań poprzez zamieszczanie na stronie internetowej MOPS aktualnych programów realizowanych z udziałem środków PFRON.*
- *dofinansowywanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne środki pomocnicze dzieci i młodzieży-*
- *uczestnictwo dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w turnusach rehabilitacyjnych*
- *dofinansowywanie likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania dziecka niepełnosprawnego*

„Program wyrównywania różnic między regionami II” :

obszar B – *likwidacja barier w placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania – do programu przystąpiły dwie placówki tj. Przedszkole Publiczne Nr 14 w Łomży i Zespół Szkół Specjalnych Nr 8 w Łomży. W dniu 12 grudnia 2012 roku została podpisana umowa na dofinansowanie kosztów realizacji projektów .Projekty zostały zrealizowane w 2013 roku tj.*

„ Przedszkole przyjazne dzieciom niepełnosprawnym” w Przedszkolu Nr 14 przy ul. Kollątaja 8 w Łomży oraz „Dostępna szkoła” w Zespole Szkół Specjalnych przy ul. Nowogrodzkiej 4 w Łomży.

W ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II”wystąpiliśmy do Podlaskiego Oddziału PFRON o dodatkowe środki finansowe na rehabilitację zawodową, w wysokości 50% środków przeznaczonych na ten cel w ramach zadań ustawowych zatwierdzonych Uchwałą Rady Miasta . Otrzymaliśmy 165 tys. złotych w ramach których zostało utworzone 5 stanowisk pracy, w tym 2 stanowiska w zakładach pracy chronionej. Są to stanowiska produkcyjne: obsługa mieszalnika, wagopakowaczki, rurowy oziębiacz sosów oraz obsługa ubijaczki cukierniczej.

Przewidywane efekty

- objęcie opieką większej liczby dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczającej do przedszkoli i szkół w szczególności integracyjnych,
- edukacja dostępna dla wszystkich,
- pełna akceptacja społeczna dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez otoczenie,
- większa świadomość dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- zwiększenie szans na ukończenie szkół ponadpodstawowych,
- większa wiedza społeczeństwa i pełniejsza akceptacja społeczna dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez środowiska lokalne.
- zwiększenie uczestnictwa dzieci i młodzieży w życiu społeczności lokalnej

Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych

W ogólnospołecznym życiu kulturalnym i sportowym Łomży w niewielkim stopniu uczestniczą osoby niepełnosprawne. Wynika to z barier mentalnych tkwiących w samych osobach niepełnosprawnych i ich otoczeniu , ale też z barier w komunikowaniu się, transportowych czy architektonicznych. Znikoma jest też integracja samego środowiska osób niepełnosprawnych. Najprężniej działa Stowarzyszenie Amazonek, Stowarzyszenie

Diabetyków, Stowarzyszenie Przyjaciół i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelakualnie „Pomocna Dłoń”, Związek Niewidomych . Staramy się rozszerzać współpracę z miejscowymi organizacjami pozarządowymi, a także wspierać dofinansowaniem ze środków PFRON do wszelkich form integracji rekreacji.

- bieżące informowanie o zmianach przepisów prawnych dotyczących działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, programach celowych PFRON,
- wydawanie i pomoc przy wypełnianiu wniosków na dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji osób niepełnosprawnych
- inicjowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych na wszystkich płaszczyznach . Dofinansowano do 5 imprez integracyjnych dla osób niepełnosprawnych, były to: XII Przegląd Piosenki Religijnej Domów Pomocy Społecznej organizowany przez Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelakualnie „POMOCNA DŁOŃ”, wyjazd integracyjny Łomża- Kraków–Wadowice-Częstochowa - Łomża organizowany przez Polski Związek Niewidomych, wyjazd edukacyjny do teatru uczestników wtz oraz spotkanie Wigilijne i Międzynarodowy Dzień Głuchych. W imprezach tych wzięło udział ponad 500 osób, w tym 358 osób niepełnosprawnych.

Osiągnięte efekty

- integracja wewnętrzna osób niepełnosprawnych zrzeszonych w organizacjach,
- upowszechnienie aktywnego stylu życia i promowanie postawy pokonywania niepełnosprawności wśród osób niepełnosprawnych,
- doskonalenie umiejętności współdziałania w grupie,
- większa samodzielność i aktywność osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie możliwości wszechstronnego rozwoju osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie dostępu do aktualnych informacji dotyczących środowiska osób niepełnosprawnych.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łunicy
mgr inż. Wiesław Jagielak